

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

בעניין: 1.א.ס.פ.י חברה לקידום פרויקטים

באיכות הסביבה

2.אלוני עזרא

התובעים

ע"י ב"כ עו"ד אהוד גרא

נ ג ד

יואב יצחק

הנתבע

ע"י ב"כ בעצמו

1

2

פסק דין

3

4

1. זוהי תובענה על סך של 50,000 ₪ שעניינה דרישה לפיצוי בגין טענה
להוצאת לשון הרע שמקורה בכתבה שנכתבה על ידי הנתבע
ופורסמה באתר אינטרנט.

8

9

רקע עובדתי

10

11

2. התובעת הינה חברה לקידום פרויקטים באיכות הסביבה אשר מפעילה
את מטמנת ברקת בשטח המועצה האזורית חבל מודיעין.

14

3. התובע מס' 2 הינו מנהלה של התובעת.

16

4. הנתבע הינו עיתונאי במקצועו המשמש, בין השאר, עורכו הראשי של
אתר האינטרנט "NFC" והמוציא לאור שלו.

19

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

- 1 (להלן: "אתר האינטרנט").
- 2
- 3 5. לטענת התובעים, הפיץ הנתבע ביום 12.3.06 דברי לשון הרע אודותיהם
- 4 אשר מקורם בכתבה פרי עטו אשר פורסמה באתר האינטרנט המציגה
- 5 תמונה לפיה ממלא מקום ראש הממשלה דאז, מר אהוד אולמרט,
- 6 ועוזרו הפחיתו לתובעים, שלא כדין, שומות במיליוני שקלים והתובעים
- 7 שילמו כספים רבים בשל כך.
- 8 עוד נכתב, כי הפרשה נחקרה על ידי משטרת ישראל.
- 9
- 10 6. לטענת התובעים, הפרסום הינו משפיל, מבזה ופוגע בהם באופן המהווה
- 11 הוצאת לשון הרע כמשמעה בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה
- 12 – 1965.
- 13
- 14 (להלן: "החוק").
- 15
- 16 7. לגרסתם, פנו הם לנתבע בדרישה להסיר את הכתבה מאתר האינטרנט
- 17 ולפרסם מכתב מטעם בא כוחם באתר, אך האחרון סירב לעשות כן.
- 18
- 19 8. מנגד, גורס הנתבע כי דבריו הינם בבחינת דברי אמת אשר חוסים בצל
- 20 ההגנה של "אמת הפרסום" על פי סעיף 14 לחוק וכי פורסמו ב"תם
- 21 לב", על פי ההגנה בסעיף 15 לחוק.
- 22
- 23
- 24

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

דיון

9. התובע העיד בתצהירו ת/1 כי ביום 12.3.06 נודע לו כי פורסמה עליו כתבה באתר האינטרנט של NRG מעריב, אשר נכתבה ונערכה על ידי הנתבע.

10. לגרסתו, כאשר קרא את הכתבה חשכו עיניו ונתברר לו כי נכתבו כנגדו האשמות חמורות ושקריות, לטענתו, בציון שמו המלא ושם החברה בניהולו.

11. כותרת הכתבה הינה: **"אולמרט סייע ליזם בהפחתת שומות"** וכותרת המשנה הינה:

"למרות המסמכים, העדויות ותמלילי השיחות, נמנעת המשטרה מלחקור את אולמרט ואת עוזרו, עובד יחזקאל-השניים סייעו ליזם המפעיל מטמנות פסולת להפחית השומה שקבע מנהל מקרקעי ישראל מעשרות מיליוני ₪ ל- 1.5 מיליון בלבד."

12. ואלו הקטעים מהכתבה המהווים לשון הרע, לדידו:

"מ"מ ראש הממשלה, אהוד אולמרט, ועוזרו, עובד יחזקאל, ניצלו את תפקידם וסייעו בהפחתת השומה שנקבעה ליזם פרטי, עזרא אלוני, וזאת בניגוד לנהלים ובניגוד לאינטרס הציבורי. השומה הוצאה לחברת א.ס.פ.י. בע"מ, שבראשה אלוני, על ידי מינהל מקרקעי ישראל בראשו עומד אולמרט...."

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1 "פעולות אלה בוצעו בעיצומה של חקירה פלילית נגד היזם, בנושא
2 זה.

3
4 ...

5
6 "היחידה למלחמה בפשיעה כלכלית פתחה בחקירה לפני כשנה...
7 במוקד החקירה: מי התיר לחברת א.ס.פ.י. בע"מ, המקורבת
8 לגורמים בעלי עניין, להפעיל באזור ברקת אתר פסולת על שטח של
9 מינהל מקרקעי ישראל, וזאת מבלי שיהיו בידיה היתרי בנייה ו/או
10 רישיון עסק; ובשלב מאוחר יותר- מי פעל להפחתת השומות
11 לחברה, ומדוע התערבו אולמרט ועוזרו, עובד יחזקאל, בהפחתת
12 סכומי השומות.

13
14 ...

15
16 "על פי החשד הנחקר בחודשים האחרונים, סכומי כסף בהיקף של
17 מיליוני ₪, לפחות, שולמו לגורמים שונים, על מנת שיסייעו
18 בהחלקת הפרשה ויאפשרו המשך פעולת אתר הפסולת, וזאת תוך
19 תשלום דמי חכירה נמוכים בגין השימוש בקרקע ותשלום ארנונה
20 נמוך עוד יותר – בגין הפעלת העסק בשטח המצוי בתחום שיפוטה
21 של המועצה האזורית חבל מודיעין. על פי האומדנים והשומות
22 שנערכו, אמורה היתה החברה לשלם עשרות מיליוני ₪ לפחות, דמי
23 חכירה ומסי ארנונה. בפועל לא שילמה עד עתה כמעט מאומה.

24
25

26

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

- 1 "נכון לעכשיו: לחברה הוצאו שומות בסכום כולל של 1.5 מיליון ₪
2 בלבד בגין עשר שנות פעילות באתר – ספק אם שילמה סכום זה-
3 במקום השומה הראשונית שהוצאה בסכום ריאלי השווה כעת כ- 30
4 מיליון ₪."
5
6 13. לגרסתו, אין כל אמת בתוכן הכתבה שכן לא הוא ולא החברה קיבלו
7 שומות מופחתות, ולא שולמו כספים על ידי מי מטעמו על מנת
8 "להחליק" את הסוגיה דנן.
9
10 14. עוד העיד כי לא ידוע לו על חקירה משטרתית אשר מתנהלת כנגד ממלא
11 מקום ראש הממשלה מר אולמרט בנושא זה.
12
13 15. עוד הוסיף כי הנתבע מצטט בכתבה חלקים מתוך תמליל שיחה
14 שנתקיימה ביום 1.9.05, אך מוציא דברים מהקשרם ומציג אותו כאילו
15 קיבל סיוע ממר עובד יחזקאל על ידי הפחתת תשלומי המיסים
16 המוטלים עליו.
17
18 16. מטרת ניסוח הטקסט בדרך זו היא להתאים את העובדות לכותרת,
19 ולהטעות את הקורא לסבור כי השומה הוצאה למי מהתובעים באופן
20 ישיר, ולא כן הוא.
21
22 17. לגרסתו, הדברים שנאמרו בתמליל מתייחסים למטמנה חדשה שמועצת
23 חבל מודיעין מעוניינת להקים אשר אין לה כל קשר למטמנתו, מטמנת
24 ברקת.
25

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

18. באותו יום פנו התובעים, באמצעות בא כוחם, בכתב אל הנתבע בדרישה
להפסיק לאלתר את פרסום הכתבה ולהסירה מאתר האינטרנט, אך
הנתבע הודיע להם בדואר אלקטרוני חוזר כי הוא דוחה בקשתם.
(ראה : נספחים ד' ו- ה' לת/1).
19. עוד העיד כי החבות לשלם לממשלת ישראל דמי הרשאה במקרקעין
בהם מצויה המטמנה מוטלת על המועצה האזורית, ואכן, התשלום
משולם מתוך דמי השימוש אותם מקבלת המועצה מאת התובעת.
20. עוד ציין כי הנתבע לא טרח לבקש את תגובתו עובר לפרסום הכתבה,
ובכך פגע בו פגיעה נוספת.
21. לדבריו, העובדה שהכתבה פורסמה במדיה דיגיטאלית פוגעת בו נוספות
שכן כל אדם העורך חיפוש של שמו באתרי החיפוש השונים נתקל
בכתבה זו.
22. הפרסום פגע בו ובמשפחתו וכן במשלח ידו, שכן מנע מאנשי עסקים
פוטנציאליים לבוא עימו במגע עסקי.
23. מנגד, גורס הנתבע בתצהירו נ/3 כי כתב את הכתבה לאחר שקיבל את
המידע אודותיה ממקורותיו ובדק את נכונותם.

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

24. לדבריו, התובעת היא זו אשר מחוייבת לשאת בעלויות שננקבו בשומות
וזאת מאחר שהתחייבה לעשות כן מול אורגני המועצה האזורית חבל
מודיעין, ועל כן טענות התובעים בעניין זה אינן נכונות.
25. כמו כן, התברר לו כי המטמנה של התובע פועלת ללא היתרים כדין בעת
הרלבנטית ובמשך 10 שנים קודם לכן.
26. בעת פרסום הכתבה, התנהלה חקירה משטרתית בנוגע לפרשה זו, ואף
צירף תגובה מאת היחידה למאבק בפשיעה הכלכלית המאששת זאת.
(ראה : נספח א' לנ/3).
27. ועוד, לעדותו, מתמלילי שיחות שצירף עולה כי קיימת מעורבות שאינה
תקינה, הגובלת בפלילים, מצד התובעים, בנוגע להפחתת השומות,
בבחינת "ערוץ פתוח" לעוזרו דאז של ממלא מקום ראש הממשלה מר
אולמרט, מר עובד יחזקאל.
28. כן העיד כי אכן נתבקש על ידי התובעים לפרסם תגובה מטעמם לכתבה,
ואכן פרסם כתבה שנייה בעניין, אך סירב להשמיט חלקים מסויימים
מהכתבה מאחר שלדבריו הינם דברי אמת.
29. לגרסתו, דבריו בכתבה חוסים בצל הגנות "אמת בפרסום" ו"תום הלב"
שכן מדובר בעניין ציבורי מיוחד.

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

30. לדידו, הסוגיות של היעדר רישוי עסק והעדר היתר בנייה להפעלת
המטמנה וכן סוגיית הפחתת השומות, שלובות זו בזו, ושתייהן מצויות
בחקירה משטרתית העוסקת ב"פרשת המטמנות".

הכרעה

האם לשון הרע בפנינו?

31. בבוא בית המשפט לשקול באם הדברים נשוא הפרסום המיוחס לנתבע
עולים כדי לשון הרע, הרי שיבחנם על פי אמות המידה הקבועות בסעיף
1 לחוק, שזה לשונו:

1" לשון הרע מהי ?

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה
לשנאה, לבוז או ללעג מצדם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות
המיוחסים לו.

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה
אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו.

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו
או נטייתו המינית."

32. בחינת תוכן דברי הנתבע בכתבה דנא מעלה כי מייחס הוא לתובעים
האשמות פליליות של קבלת הנחה משמעותית בתשלום שומותיהם

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

בתמורה למתן טובת הנאה, כביכול, לממלא מקום ראש הממשלה ולעוזרו, הנחה בהפרש של מיליוני שקלים.

33. ברי הוא, כי דברים אלה עלולים להשפיל את התובעים בעיני הבריות, לעשותם לבוז וללעג מצידם, וכן לביישם ולהשפילם בשל התכונות והמעשים המיוחדים להם, ואף לפגוע במשלח ידם ובמקצועם. על כן, ניתן לקבוע כי המדובר בלשון הרע על פי מובנה בסעיף 1 לחוק בעיני הקורא הסביר ועל פי "המבחן האובייקטיבי" הקבוע בפסיקה, על פיו יש לפרש הדברים על פי מובנם האובייקטיבי.

34. לעניין הפרשנות המסורה לבית המשפט לעניין פירוש ביטוי או אמירה אם עולים הם כדי לשון הרע כמשמעה בחוק דנן נקבע בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מ"ג (2) עמ' 334, בעמ' 337 - 338, כדלקמן:

"ההלכה היא שאין חשיבות לשאלה מה היתה כוונתו של המפרסם מחד, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים, מאידך. המבחן הקובע הוא מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים..."

עוד ראה: ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא (2) 281, עמ' 300-301, כדלקמן:

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא יסודו אובייקטיבי, היינו
מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע להערכה לה זוכה
הפרט התובע בעיני הבריות... איסור לשון הרע בא לעגן בחוק
החרות את זכותו של כל אדם, כי הערכתו בעיני אחרים לא
תיפגם ולא תיפגע על ידי הודעות כוזבות בגנותו..."

כמו כן נקבע בע"א 4534/02 רשת שוקן נ' הרציקוביץ, פ"ד נ"ח (3) 558, בעמ'
568 כדלקמן:

"בשלב הראשון יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות
העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר,
כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם
לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת...בשלב השני, יש
לברר בהתאם לתכלית החוב ולאיזונים חוקתיים, האם
מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיף
1 ו 2 לחוק."

כן ראה: ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון, פד"י נו(2) 607 (2002),
כדלקמן:

"אמירות מהוות לשון הרע כאשר קיימת אפשרות
אובייקטיבית כי פרסומן עלול להביא להשפלתו של אדם,
או לעשותו מטרה לשנאה, בוז או לעג מצד הבריות.
משמעות האמירות נלמדת מתוכן, והן מתפרשות על פי
מובן הרגיל והטבעי בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות."

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

אמת המידה לבחינת האמירה כלשון הרע אינה תלויה
בכוונת המפרסם, או באופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע."

ההגנות על פי החוק

35. הנתבע טוען כי כתב דברי אמת בכתבה לאחר שבדק ובחן את מקורותיו
העיתונאיים, וכי עומדת לו הגנת "אמת הפרסום" המצויה בסעיף 14
לחוק שזה לשונו:

"14. הגנת אמת הפרסום

במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה
שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו
לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי
שאין בו פגיעה של ממש".

36. התנאים לקיומה של ההגנה הם שניים: ראשית, שהדברים שנכתבו היו
בגדר "אמת" ושנית, שהיה בהם עניין לציבור.

37. אשר לבדיקת אמיתות הכתוב, הרי שהנתבע צירף לתצהירו כנספח א'
אישור מהיחידה למאבק בפשיעה הכלכלית מיום 30.5.06 על פיו:

"הוגשה תלונה בנושא המטמנה ומתנהלת חקירה ביאל"כ".

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

- 1 אישור רשמי זה, אכן יש בו לאשש חלק הכתבה על פיו מתנהלת חקירה
2 משטרתית כלכלית בעניין פעולות המטמנה.
3
- 4 38. כמו כן, הובא תמליל ישיבה במינהל מקרקעי ישראל, מחוז מרכז, בו דנו
5 ב"מטמנה החדשה" נציגי המינהל ונציגי המטמנה, ושם נאמר מפי מר
6 אשר פארן, אחד המשתתפים, כי **"יש את הסיכום של אולמרט ומלבד
7 הסיכום של אולמרט, כלום..."**.
8
- 9 (ראה: נספח ב' לתצהיר 3/נ עמוד 40, שורה 19).
10
- 11 39. כן צוין בכתבה נשוא התביעה כי היחידה הכלכלית מסרה תגובה רשמית
12 לפנייתו כדלהלן:
13
- 14 **"לא נחקר ביחידה חשד למעורבות של מ"מ ראש הממשלה,**
15 **אהוד אולמרט, בכל הנוגע לחקירה בנושא המטמנה בברקת.**
16 **היאל"כ הינה יחידה משטרתית באגף לחקירות ולמודיעין,**
17 **שהשיקולים בנוגע לניהול חקירות הינם מקצועיים.**
18 **לא מופעלים ולא הופעלו על היחידה לחצים לעכב את**
19 **החקירה"**.
20
- 21 40. עוד המציא הנתבע המסמך 2/נ המהווה מכתב מיום 30.6.05 מטעם הגב'
22 אורטל צבר, דוברת וממונה על הסברה בלשכת מנהל מינהל מקרקעי
23 ישראל, בו אושר, לשאלת נציג עיתון מעריב, אודות הפרש סכומי כסף בין
24 חוב המטמנה הנאמד ב – 23 מיליון ₪ לבין הסך של 1,4 מיליון ₪, אשר
25 לכאורה עוגן בהסכם להפחתה משמעותית זו, כדלקמן:

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1

2 "ואכן קיים ויכוח ארוך וממושך עם המוא"ז באשר לגובה
3 המחיר אשר נדרשת המועצה לשלם, כאשר השמאות היתה
4 בערכים מאוד גבוהים שאמורים לשקף את צפי ההכנסות אולם
5 מאידך גיסא בישיבות עם המוא"ז הם הציגו את הנתונים
6 הכספיים באשר להכנסות ולהוצאות החברה חתומים ע"י רו"ח
7 החברה מהם לכאורה עולה כי ההכנסה הינה נמוכה מאוד
8 משמעותית.

9 ואכן בישיבת ההנהלה האחרונה אושרה העסקה עקרונית
10 והועברה בקשה נוספת לשמאית יחד עם הנתונים של החברה
11 להערכה מחדש בתקווה להביא את ההתחשבנות לסיום".

12

13 41. כן נאמר במכתב כי הויכוח עם המועצה האזורית הינו אכן על סכום
14 החיוב וכי השומה נערכת בהתאם לנפח ההטמנה.

15

16 42. עולה מראיות מצטברות אלה כי אכן התקיימה חקירה כלכלית בעניין
17 נשוא הכתבה במשטרת ישראל וכי עמדה על הפרק בדיקתה של הפחתה
18 עצומה של שומה מסך 23 מיליון ₪ לסך 1.4 מיליון ₪, וכי הרקע להפחתה
19 זו נבדק ע"י המשטרה שמא הוא על רקע קשרים אישיים בין הנוגעים
20 בדבר.

21

22 43. לפיכך, ראוי לקבוע כי הנתבע הרים נטל ראיות מוגבר בו חב שעה שתוכן
23 הדיבה חמור ומייחס, לכאורה, לנפגע עבירות פליליות, כפי שדורשת
24 הפסיקה בנושא רמת ההוכחה הנדרשת במקרים של ייחוס ביצוע עבירה
25 פלילית.

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

44. באשר למידת ההוכחה הנדרשת מן הטוען להגנה לגבי אמיתות הפרסום
כשמדובר בייחוס עבירות פליליות לצד שכנגד, נקבע בדנ"א 7325/95
ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס, תק-על 98(2) 1352, כדלקמן:

"לכל אלה מצטרף קושי ראיתי נוסף, העולה במקרים לא
מעטים, שבהם מיוחסים לנפגע מעשים ופעולות העולים
כדי עבירה פלילית. במקרים כאלה, נושא המפרסם בנטל
מוגבר להוכיח את אמיתות הפרסום, ביחס לנטל הרובץ
עליו בהליכים אזרחיים רגילים. בגדר זה, הכלל הוא, כי
נטל הראיה הרובץ על המפרסם כבד יותר, ככל שחומרת
המעשים המיוחסים על-ידי המפרסם כבדה יותר."

כן נקבע בע"א 670/79 הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' בצלאל מזרחי, פ"ד מא
(2) 169, כדלקמן:

"הכלל הוא, שאמנם אין קיימות אלא שתי מידות
הוכחה - המידה הקיימת במשפט הפלילי (מעל לכל
ספק סביר) המידה הקיימת במשפט האזרחי (נטיית
מאזן ההסתברות), אלא שבמקרה האחרון, וכשמדובר
בטענת אמת הפרסום, עשוי הנתבע להידרש להביא
כמות הוכחה, שמידתה תעמוד ביחס מתאים לרצינות
תוכן הדיבה."

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

עוד נקבע בע"א 475/81 זיקרי יעקב נ' "כלל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד
(1) 589, 598, כדלקמן:

"בין אם נאמר, כי במקרים האמורים דרושה מידת
שכנוע של למעלה מ-51% אם כי פחות מהדרוש
במשפט פלילי, או שנקבע, כי אין לסטות גם כאן
מהכלל הנהוג במשפטים אזרחיים, היינו, שדרושה
רק הרמת נטל ההוכחה עד למעלה מ-50% על-פי
מאזן ההסתברות, אלא שנחוץ להגיש ראיות בעלות
משקל יתר על-מנת להגיע באותם תיקים עד לשכנוע
של 51% - התוצאה על-פי שתי הגישות היא אחת,
היינו, שהצד, שעליו רובץ הנטל להוכיח עובדות
המטילות על יריבו סטיגמה של ביצוע עבירה פלילית,
חייב לעשות זאת באמצעות ראיות בעלות משקל רב
וכבד יותר ממה שדרוש במשפטים אזרחיים רגילים."

עוד אפנה לת"א 1714/97 ד"ר ניסנקורן אברהם נ' וילדר אירית, תק-מח 2004
(1), 5090, עמ' 5094, שם נקבע כדלקמן:

"במקרה שבפני תוכן הדיבה חמור - הנתבעות ייחסו
לתובע עבירות פליליות של לקיחת שוחד ודרישת טובות
הנאה. בית-המשפט העליון קבע כי:
"הצד שעליו רובץ הנטל להוכיח עובדות המטילות על
יריבו סטיגמה של ביצוע עבירה פלילית, חייב לעשות זאת

בתי-המשפט

א 021985/06

תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו

לפני: כב' השופטת חנה ינון

באמצעות ראיות בעלות משקל רב וכבד יותר ממה שדרוש
במשפטים אזרחיים רגילים" ...
המשמעות היא כי במקרה שבפני לא יכולות הנתבעות
להסתפק בהוכחת טענותיהן ברמה של מעל ל-51%, אלא
הן נדרשות לרמת הוכחה מוגברת, שבשל חומרת
ההאשמות מגיעה כמעט עד לרמה הנדרשת במשפט
פלילי.

אף בית המשפט, בבואו לבחון את הראיות והעדויות בתיק
זה, ירכיב מעין "משקפיים פליליים", לא יסתפק בהטיית
מאזן ההסתברות לטובת הנתבעות וידרוש מהן הוכחה
כמעט ודאית לגרסתן."

45. באשר להתקיימות התנאי השני של הגנת "אמת בפרסום", אין חולק כי
היה בפרסום עניין לציבור, משום שלציבור אינטרס לגיטימי לדעת האם
מתנהלת חקירה משטרתית נגד ממלא מקום ראש הממשלה ועוזרו,
וכפועל יוצא, כנגד התובעים, מפעילי המטמנה.

46. הנתבע ביקש, באמצעות הכתבה, לבקר ולהתריע אל מול מחדל הנטען
כלפי משטרת ישראל הנמנעת מלחקור הנוגעים בדבר על אף החומרה,
העולה, כביכול, מהאירועים הנחקרים ובעיקר מהפחתת השומה באופן
כה דרסטי, באם אינה נובעת מקשר לאורגן שלטוני, דבר שיש בו, כמובן,
עניין לציבור.

47. עוד טוען הנתבע כי עומדת לו הגנת "תום הלב" המצויה בסעיף 15(4)

לחקר בדבר הבעת דעה על עניין ציבורי.

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

זהו לשון הסעיף:

” 15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה

טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת

הנסיבות האלה:

(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות

הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי,

בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או

על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של

הנפגע במידה שהם נתגלו באותה

התנהגות;

48. לטענת הנתבע, הפרסום היה הבעת דעה על התנהלות התובעים בהשגת

שומות מופחתות למטמנה וכן ביקורת על משטרת ישראל ערב הבחירות

לה יוחס מחדל בבדיקת העניין באופן מהיר וממצה. הנתבע העיד כי

הרקע לפרסום הכתבה היה ידיעות כלכליות ועיתונאיות קודמות עליהן

התבסס, בתם לב, ועל סמכן כתב כתבתו.

בעניין זה השיב בחקירתו הנגדית כדלקמן:

”הסיפור הזה, הפרשה הזו בכלל לא מתחילה ממני, היא

מתחילה משני עיתונאים חרוצים לא פחות, שפרסמו את

הפרשה. העיתונאי גדי סוקניק בערוץ 2 וקלמן ליבסקינד

מעיתון מעריב. אני אפילו לא יכול להתהדר בכך שהחשיפה

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

הזאת זה מאיזה תחקיר שלי, ככה הם פרסמו. הם פרסמו
שקיימות שומות בסכומים של עשרות מיליוני שקלים
והמחמירים שבהם אפילו טענו 100 מיליון שקלים וטענו לכך
שהמטמנה הזו פועלת בלי היתרים ופועלת באופן שאינו מוסדר
בחוק וזה דבר שאני חושב שאין פה מחלוקת היום.
בעקבות הפרסומים שלהם, פתחה המשטרה בחקירה. אני נכנס
לתמונה כאשר כבר קיימת חקירה משפטית ואז אני מגלה שבין
הפרסומים לבין הפרסום שלי שאנחנו כבר מדברים על תקופת
בחירות, החברים הנכבדים, כאן היזם באמצעות הגברת מיטל
זהבי ובאמצעות גורמים אחרים הולכים ומנסים לעשות איזה
שהם הסדרים באמצעות מר אולמרט, העוזר שלו וסוסן,
מקיימים פגישות באופן יוצא דופן מאחורי גבו של השמאי
הממשלתי והשמאי של מינהל מקרקעי ישראל, פה אני נכנס
לתמונה ואני כותב בצורה נורא מאוד, מאוד ברורה, הביקורת
שלי בכל הכתבה היא בכלל לא נגד היזם. הביקורת שלי היא
נגד משטרת ישראל, שיש לה את כל המידע הזה והיא לא עושה
מה שצריך עם העובד יחזקאל ועם מר אולמרט, שהתערבו
בהפחתת שומות, זו הביקורת שלי".

(ראה: פרוטוקול עמ' 58 שורות 25-15 ובעמ' 59 שורות 8-1).

לאור דברים אלה, ניתן לקבוע כי הכתבה פורסמה בתם לב, על רקע
מידע קודם שהיה ביד הנתבע ממספר גורמים, תוך הבעת דעה אודות
מחדל שיוחס למשטרה בחקירתה בעניין ציבורי זה, בו כלולה, לכאורה,

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1 הפחתת שומה במיליוני שקלים רבים, המהווה כספי ציבור, באופן
2 שאינו נהיר וברור.

3

4 לעניין קיומה של הגנה זו נקבע בבג"צ 806/88 universal city studios .49

5 inc נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות, פ"ד מג(2) 22, כדלקמן:

6 "פשוט, ברור ומקובל עלינו הוא, כי אדם רשאי להביע ברבים
7 את רעיונותיו ומחשבותיו, ובתוך אלו את פרשנויותיו לאירועים
8 שבעבר, בהווה או בעתיד, מבלי שיגבילוהו בכך. זהו המאפיין
9 המרכזי לחירות המחשבה האנושית וליכולתו של אדם להגיע
10 לידי ביטוי עצמי."

11

12 עוד נקבע בע"א 323/98 אריאל שרון נ' עוזי בנזימן, פ"ד נו(3) 245, כדלקמן:

13

14 "השאלה, אם קטעי כתבה שונים מהווים תיאור עובדתי או
15 שיש בהם משום הבעת דעתו גרידא של הכותב, איננה פשוטה,
16 והינה סוגיה עובדתית-משפטית מעורבת" (ע"א 259/89 הוצאת
17 מודיעין בע"מ נ' ספירו [5], בעמ' 55). במישור העובדתי, "על
18 בית המשפט להסיק את מסקנתו על-פי השכל הישר וכללי
19 ההיגיון, לאחר שיעיין בכתבה בשלמותה" (שם). המבחן
20 העיקרי הוא מבחן "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני
21 הקורא הסביר" או "האדם הרגיל" ... ככלל, על-מנת לקבוע את
22 משמעותו של פרסום בעיני האדם הסביר יש להביא בחשבון גם
23 את ההקשר הענייני שבו נאמרו, או נכתבו, הדברים מעוררי
24 המחלוקת ... השימוש במבחן זה יאפשר לעתים להבחין ללא

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1 קושי בין קביעת עובדה לבין הבעת דעה, אך לעתים ההבחנה
2 עשויה לעורר ספק (ראו, למשל, ע"א 7/79 הוצאת ספרים
3 "החיים" נ' רשות השידור [11]). לעתים ההבחנה (במישור
4 העובדתי) אינה אפשרית כלל בשל קיום אמירות הניתנות
5 לסיווג הן כ"עובדות" והן כ"סברות" בלי שאחד הסיווגים יהיה
6 "נכון" יותר ממשנהו. במקרים שבהם ההבחנה איננה ברורה
7 מתחדד הצורך במערכת שיקולים נוספת על זו המופעלת
8 במישור העובדתי. זהו המישור המשפטי. בגדרו ניתן להפעיל
9 שיקולי מדיניות שיאפשרו לסווג אמירה, אם כקביעת עובדה
10 ואם כסברה, מקום שסיווג העובדתי-לשוני איננו מוביל
11 למסקנה חד-משמעית. ודוק, סיווג הנעזר בכללי מדיניות
12 משפטית אין משמעו שהאמירה באמת משתייכת לאחת משתי
13 הקטגוריות האמורות – לה בלבד ולא לקטגוריה האחרת – אלא
14 רק שמבחינה משפטית יש להתייחס אליה ככזו. "

15
16 כן ראה: ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי, תק-על 2008(3),
17 2030 (2008), כדלקמן:

18
19 "שני היבטים להגנת תום הלב בחלופה הנוגעת לענייננו: האחד
20 - פרסום בתום לב; והשני - תוכן הפרסום, העוסק בהבעת דעה,
21 להבדיל מהצגת עובדות, על התנהגות הנפגע בתפקיד בעל אופי
22 ציבורי, או בהקשר לענין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או
23 דעותיו, במידה שנתגלו באותה התנהגות. הפטור מאחריות ללשון
24 הרע בנוי, אפוא, מיסוד תום לב בפרסום, ומתוכן ההתבטאות,
25 הקשורה בהתנהגות איש ציבור בתפקידו הציבורי, או בקשר
26 לענין ציבורי."

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1

2 וכן ראה ספרו של המלומד אורי שנהר דיני לשון הרע, התשנ"ז-1997,
3 כדלקמן:

4

5 "לצורך קביעה האם פרסום מסוים מהווה הבעת דעה או תיאור
6 עובדתי יש לבחון את הפרסום על-פי השכל הישר וההיגיון, כאשר
7 האבחנה בין עובדה להבעת דעה נעשית על-פי הרושם הכללי שיוצר
8 מרקם הכתבה בעיני הקורא הסביר.

9 כלומר, על מנת לקבוע האם מדובר בהבעת דעה יש לבחון את האמרה
10 בהקשר שבה היא פורסמה, את מקומה של האמרה בפרסום כולו וכן,
11 את הפרסום בכללותו."

12

13 50. משמע, עיון בתוכן הכתבה ובדברי הנתבע דן בחקירתו הנגדית מוביל
14 לכלל מסקנה לפיה אמירות אלה הן בבחינת הבעת דעה ופרשנות של
15 הנתבע, ולפיכך, חוסות הן בצל ההגנה שבסעיף 15(4) לחוק.

16

17 51. ועוד, הכתבה נשוא ענייננו היתה, על פי חומר הראיות, חלק מביקורת
18 עיתונאית נוספת ומוקדמת לגבי האופן בו משתמשים התובעים בכספי
19 ציבור.

20 לא למותר לציין, כי בכל המקרים האחרים לא הוגשה תביעת לשון הרע
21 על ידי מי מהתובעים, דבר האומר "דרשני".

22

23 52. סיכומו של דבר, בעניינים ציבוריים מסוג זה יש ליתן משקל רב לחופש
24 הביטוי ולזכות הציבור לדעת, ובמיוחד כשמדובר בדיווח אודות אירועים
25 בגינם נפתחה חקירה כלכלית ע"י משטרת ישראל.

בתי-המשפט

א 021985/06
תאריך: 28.1.09

בית משפט השלום תל אביב-יפו
לפני: כב' השופטת חנה ינון

1

2

53. לפיכך, לאור אלה, נדחית התביעה.

3

4

54. התובעים ישלמו לנתבע הוצאות משפט בסכום של 7,500 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

5

6

9

10. המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים בדואר רשום.

11

12

13

ניתן היום 28 בינואר 2009, בהעדר הצדדים.

14

15

חנה ינון, שופטת

16

17

18

קלדנית: תמי